

Obsah

Předmluva	9
Úvod	11
1 Pojem neuróza	13
1.1 Slovníkové významy	13
1.2 Jednota pojmu	13
1.3 Klasifikace neurotických syndromů	14
1.3.1 Úzkostný stav	14
1.3.2 Hysterie	15
1.3.3 Fobický stav	15
1.3.4 Obsedantně kompulzivní poruchy	17
1.3.5 Neurotická deprese	17
1.3.6 Neurastenie	18
1.3.7 Depersonalizace	18
1.3.8 Hypochondrie	19
1.3.9 Ostatní neurotické syndromy	19
1.4 Vzájemné ohraničení neurotických syndromů	19
1.5 Ohraničení neurotických poruch vůči jiným nemocem	20
1.6 Klasifikace průběhu neuróz	22
1.7 Poznámka k epidemiologii	23
1.8 Psychoterapeutická perspektiva	23
2 Konstituce	25
2.1 Dědičnost	25
2.1.1 Úvodní poznámka	25
2.1.2 Dědičnost neuroticismu	25
2.1.3 Dědičnost neurózy a neurotických syndromů	26
2.2 Temperament	29
2.2.1 Úvodní poznámka	29
2.2.2 Rizikový temperament	30
2.3 Příslušnost k pohlaví	30
2.4 Somatické vlivy	32
2.5 Psychoterapeutická perspektiva	36
3 Sociální učení	38
3.1 Úvodní poznámka	38
3.2 Původní rodina	39
3.3 Rodiče	41
3.3.1 Rodiče jako opora	41
3.3.2 Rodiče jako autorita	45
3.3.3 Rodiče jako model	47
3.3.4 Vznik závislosti na rodičích	49
3.4 Sourozenci	50
3.5 Vrstevníci	54

3.6	Psychoterapeutická perspektiva	57
4	Individuální vývoj	59
4.1	Úvodní poznámka	59
4.2	Neurotické obtíže v dětství a jejich vztah k neurotickým obtížím v dospělosti	59
4.3	Prognóza neuroz vzniklých v dospělosti	62
4.4	Prognóza neurotických syndromů	64
4.5	Fenomén spontánní úzdravy a psychoterapeutická perspektiva	66
5	Aktuální situace	69
5.1	Úvodní poznámka	69
5.2	Ztráta významné osoby nebo hrozba této ztráty	70
5.3	Navazování nových vztahů	72
5.4	Ohrožení jiných významných hodnot	72
5.5	Zvýšení nároků a odpovědnosti	73
5.6	Psychoterapeutická perspektiva	74
6	Kulturní a společenské vlivy	77
6.1	Úvodní poznámka	77
6.2	Mužská a ženská role	77
6.3	Civilizační stresory	80
6.4	Role pacienta	82
6.5	Neurotické syndromy v různých dobách a v různých kulturách	84
6.6	Psychoterapeutická perspektiva	84
7	Osobnost dospělého pacienta	86
7.1	Úvodní poznámka	86
7.2	Vztah mezi osobností a neurozou	86
7.2.1	Osobnostní rysy disponující k neuroze	87
7.2.2	Osobnostní rysy disponující k neurotickým syndromům	89
7.2.3	Celostní pojetí osobnosti trpící neurozou	93
7.3	Emoce	95
7.3.1	Teorie nespecifické aktivace	97
7.3.2	Úzkost a strach	99
7.3.3	Smutek a deprese	104
7.3.4	Stud a vina	108
7.3.5	Bolest	109
7.3.6	Zlost a agrese	111
7.3.7	Poruchy nálady	115
7.4	Potřeby	116
7.4.1	Život a zdraví	116
7.4.2	Sexuální totožnost	118
7.4.3	Společenská totožnost	120
7.4.4	Životní orientace a smysl života	122
7.5	Kognitivní a zkušenostní schémata	123
7.6	Konflikt	127
7.6.1	Vnější a vnitřní konflikt	128
7.6.2	Aktuální konflikt a konflikty v minulosti	131
7.6.3	Vědomý a nevědomý konflikt	132
7.6.4	Řídící instance	137
7.6.5	Psychické obrany	139
7.6.5.1	Vnitřní obrany	139
7.6.5.2	Vnější obrany	141

7.7	Vznik neurotického příznaku	143
7.8	Psychoterapeutická perspektiva	144
8	Pacientova rodina	150
8.1	Úvodní poznámka	150
8.2	Volba partnera	150
8.3	Manželské soužití	156
8.4	Manželství a osobnostní dispozice k neuróze	163
8.5	Manželství a osobnostní dispozice k neurotickým syndromům	164
8.6	Postoj k dětem	171
8.7	Vztahy v širší rodině	175
8.8	Psychoterapeutická perspektiva	177
9	Práce	182
9.1	Druh práce	182
9.2	Postavení v pracovním kolektivu	186
9.3	Postoj k práci	186
9.4	Vztahy v pracovním kolektivu	187
9.5	Poznámka k pracovní neschopnosti	188
9.6	Psychoterapeutická perspektiva	189
10	Závěr	190
	Literatura	193
	Rejstřík	195